

תעשייה במשבר: ביבי, תעזור להייטק

15.3.2010 | אייל ליפשיץ

פחות מ-20 השקעות סיד נעשו על ידי קרנות הון סיכון בשנת 2009, שנה קשה מאוד לתעשיית ההיי-טק בארץ ובעולם. מדובר בצניחה משמעותית בכל הקשור להשקעות סיד במדינת ישראל. הסיבה לכך היא המשבר הפיננסי שהחל בשנת 2008, אשר הנחית מכה קשה מאוד על תעשיית ההיי-טק בישראל, ובעיקר על תעשיית הסטארט אפים וקרנות הון סיכון.

בימים בהם מספר קרנות הון הסיכון הולך ומצטמצם, וגם בקרב המספר המצומצם של הקרנות הולך ופוחת ההון הזמין להקמת חברות חדשות, נדרשת המדינה לעשות מעשה. יש צורך לנקוט צעדים שהיו דרושים כבר לפני שנים, ללא קשר למשבר כלכלי זה או אחר, אלא כחלק ממדיניות ארוכת טווח ומתוך אחריות לעתיד הכלכלה הישראלית.

אחד הצעדים לעידוד התעשייה, הוא הצעת חוק האנג'לים שיוזם ח"כ אילטוב (ישראל ביתנו), המציעה הקלות במיסוי משקיעים פרטיים המשקיעים בהקמת חברות היי-טק בישראל. הצעת החוק קובעת כי השקעה של גורם פרטי בחברה עתירת ידע, המשלמת יותר מ-70% ממשכורותיה בישראל, תחשב כהפסד במועד ההשקעה לצורך קיזוז מס רווחי הון. הצעה זו היא יוזמה ברוכה שתיתן זריקת מרץ משמעותית לתעשייה שסובלת ממימון חסר בשלבים המוקדמים.

תעשיית ההיי-טק של שני העשורים האחרונים היא מנוע הצמיחה האמיתי של מדינת ישראל, ותעשייה זו ספגה מכה קשה, כל כך קשה, שעדיין לא התאוששה ממנה בניגוד להתאוששות הדרמטית שאנחנו רואים בשוק ההון בישראל.

מידי שנה מקימות 25 חממות הטכנולוגיות הפרוסות בכל רחבי מדינת ישראל, מקצרין ועד דימונה, 60-80 חברות חדשות. שותפיה להשקעות הם המדען הראשי, האנג'לים וקרנות הון הסיכון. האנג'לים תמיד היו גורם משמעותי בהשקעות סיד ובהקמת חברות. לאנג'לים ולחממות הטכנולוגיות ניסיון רב שנים בשיתוף פעולה שהביא להקמת מאות חברות. עם זאת, עקב המשבר הפיננסי נעלמו בשנתיים האחרונות האנג'לים מזירת השקעות הסיד.

העניין הוא כי אם לא יואץ קצב הקמת חברות חדשות בשנתיים הקרובות, לא יהיה במה להשקיע בעוד ארבע, חמש ושש שנים, לא יגיע לישראל הון זר של קרנות מחו"ל, ולא יוצרו מקומות עבודה רבים בהיי-טק ובכל תעשיות השירותים שמסביב לה המפרנסים משפחות רבות בכל רחבי מדינת ישראל.

זמנים של משבר מתמשך בתעשיית ההיי-טק הם הזדמנות טובה לתקן עיוותים של שנים בתעשייה. כבר הרבה שנים שיש הקלות להשקעות בחיפוש נפט ולהשקעות בתעשיית הסרטים, אבל להשקעות בהיי-טק, הקטר של המשק הישראלי, דווקא בשלבים המוקדמים והמסוכנים ביותר, לא נמצאו פתרונות לעידוד המשקיעים. צריך לעודד בעלי הון להשקיע דווקא בתעשיית ההיי-טק ואת זה באה הצעת החוק של ח"כ אילטוב לתקן. תעשיית ההיי-טק היא מנוע הצמיחה של התעשייה בישראל. בה צריך לתמוך. היא התעשייה שמלכתחילה היה צריך לתמוך בה. העובדה שלא נעשתה פעולה משמעותית לסיוע לתעשייה זו עד עכשיו זה חלם, וכל הכבוד לח"כ אילטוב שמתקן את העיוות.

קיימים עיוותים נוספים לתקן כמו חוק המו"פ, ושלהי משבר פיננסי הוא הזמן לעשות תיקונים שהתבקשו כבר מזמן ושצפויים להביא לצמיחה ושגשוש למדינת ישראל.

איל ליפשיץ הוא שותף מנהל בפרגרין ונצ'רס ויו"ר פורום החממות הטכנולוגיות בישראל